

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

<i>Арделан Яна Оттілівна,</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	85
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна</i> <i>Бобрушко Наталія Василівна,</i> ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ОСНОВА ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	88
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна</i> <i>Дзямко Ангеліна Михайлівна, Продан Олеся Василівна,</i> САМОСТІЙНА ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	91
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i> <i>Лішко Владислава Михайлівна,</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	95
<i>Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна</i> <i>Мінак Софія Володимирівна,</i> РАННЯ ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДО ОДНОГО РОКУ: МІЖГАЛУЗЕВИЙ ПІДХІД	98
<i>Науковий керівник: Поліщук Юлія Віталіївна</i> <i>Попович Анна Степанівна,</i> ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	107
<i>Науковий керівник: Попович Оксана Михайлівна</i> <i>Попович Марія-Ірина Віталіївна,</i> РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПИСЬМА У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	110
<i>Науковий керівник: Іванова Вікторія Вікторівна</i> <i>Сабов Альбіна Робертівна,</i> РОБОТИ З ПРИРОДНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДОШКІЛЬНИКА	113
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i>	

НАПРЯМ 4

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ	118
<i>Диусь Каріна Іванівна,</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ І ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	118
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i>	

2. Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти. 2021. URL: <https://mon.gov.ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>.

3. Микуліна, А. К., Михайлова К. В. Організації самостійної художньої діяльності дошкільників в умовах дошкільного закладу. *Міжнародний науковий журнал "Освіта і наука"*. Мукачєво-Ченстохова : РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2022. Вип. 1(32). С.68-72.

4. Сухорукова Г. В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л. А.Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному закладі. Підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

*Лішко Владислава Михайлівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 012 Дошкільна освіта
Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Нині у Україні йде становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження у світовий освітній простір.

Особлива увага приділяється комп'ютерним засобам навчання. Інформатизація дошкільної освіти відкриває педагогам нові можливості для широкого впровадження в педагогічну практику нових методичних розробок, спрямованих на інтенсифікацію та реалізацію інноваційних ідей освітнього процесу, для розвитку інтелекту та в цілому особистості дитини.

В закладах дошкільної освіти використовуються різні інтерактивні дошки, зокрема можна використовувати PolyVision epo 2615A, яку можна переносити в будь-яке приміщення для проведення занять, презентацій і т.д.

Дошка дозволяє показувати слайди, відео, робити позначки, малювати, креслити різні схеми, як на звичайній крейдяній дошці, в реальному часі наносити на зображення, що проектується, коментарі, будь-які зміни і зберігати їх у вигляді комп'ютерних файлів для подальшого редагування, друку на принтері, розсилки по електронній пошті. Так як у дошкільнят краще розвинена мимовільна увага, яка стає особливо концентрованою, коли їм цікаво, що матеріал що вивчається відрізняється наочністю, яскравістю, викликає у дошкільника позитивні емоції [2, с.28].

Діти можуть експериментувати із завданням, пересувати об'єкти, та пробувати декілька разів. Діти вважають, що це набагато цікавіше, ніж працювати в зошиті, де постійно виникають помилки. Хлопці самі створюють ігри на інтерактивній дошці, що сприяє колективній творчій діяльності дошкільнят, підвищує їхню працездатність, робить їх більш самостійними та впевненими користувачами комп'ютера.

При роботі на інтерактивній дошці діти активно користуються стилусом, що позитивно впливає на розвиток дрібної моторики рук, орієнтування на площині. Дошкільникам дуже цікаво створювати картини на дошці, використовуючи різні можливості приставки, наприклад переміщення готового об'єкта, а до нього домалювати своє і т.д.

Широко можна використовувати інтерактивну дошку у різних видах діяльності. Для розвитку мови можна використовувати ігри «Збери слово», «Склади пропозицію», «Знайди пропущену букву», можна уявити структуру розповіді, казки наочно, це дуже допомагає дітям у розповіді.

На заняттях з математики можна пограти в такі ігри, як «Числа по-порядку», «Знайди пропущене число», «Розмісти пташок у будиночки» (склад числа), ігри на класифікацію за формою, кольором, розміром, ігри на угруповання та сортування предметів, геометричних фігур та цифр тощо.

Дуже зручно у вигляді слайдів та презентацій представляти дітям якусь нову інформацію. У процесі заняття разом із дітьми подати отриману

інформацію у вигляді схеми, закріплюючи матеріал. Діти беруть активну участь у створенні таких схем, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу [1, с.25]

Також дошкільникам можна запропонувати малювати спільні або індивідуальні картини на інтерактивній дошці, користуючись різними прийомами. Так само діти активно грають у запропоновані ігри «Підбери всі відтінки», «Склади портрет», «Склади пейзаж» та інші.

Педагоги можуть використовувати дошку для того, щоб зробити подання ідей захоплюючим і динамічним. Дошки дозволяють дітям взаємодіяти з новим матеріалом, а також є цінним інструментом для педагогів при поясненні абстрактних ідей та концепцій. На дошці можна легко змінювати інформацію або пересувати об'єкти, створюючи нові зв'язки. Педагоги можуть розмірковувати вголос, коментуючи свої дії, поступово залучати дошкільнят.

Дослідження показали, що інтерактивні дошки, використовуючи різноманітні динамічні ресурси та покращуючи мотивацію, роблять заняття привабливими і для педагогів і для дітей.

Правильна робота з інтерактивною дошкою допоможе педагогам перевірити знання дітей.

Усі ресурси можна зберігати для майбутніх занять. Файли попередніх занять можна завжди відкрити і повторити пройдений матеріал. Подібні методики залучають до активної участі у заняттях. Все, що діти роблять на дошці, можна зберегти і використовувати в інший раз. Сторінки можна розмістити збоку екрана, як ескізи, педагог завжди має можливість повернутися до попереднього етапу заняття та повторити його [3, с.78].

Однак слід зауважити і те, що використання інтерактивної дошки вимагає серйозної тривалої підготовки, хороших навичок роботи з комп'ютером і, безумовно, більшого часу для підготовки педагога до заняття. Витрачені зусилля і час обов'язково призводять до бажаного результату.

Література:

1. Використання ІКТ для формування здоров'язберезувальної компетентності старших дошкільників / Т. К. Андрющенко, Л. В. Лохвицька, Ю.

А. Руденко, Н. А. Дудник. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. № 81 (1). С. 15–35.

2. Ганашок А. І. Інтерактивна дошка як засіб підвищення пізнавальної активності й ефективності навчання на уроках інформатики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 51, вип. 1. С. 21–35.

3. Ніколаєнко М. С. Інтерактивна дошка: теорія і практика : навч. посіб. Суми : Ніко, 2018. 96 с.

*Мінак Софія Володимирівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності А6 спеціальна освіта
Науковий керівник: Поліщук Юлія Віталіївна,
старший викладач,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,
м. Дніпро*

РАННЯ ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДО ОДНОГО РОКУ: МІЖГАЛУЗЕВИЙ ПІДХІД

Сучасна система раннього втручання все більше орієнтується на міжгалузеву взаємодію фахівців, адже розвиток дитини першого року життя є складним багатокомпонентним процесом, що охоплює медичні, психологічні, фізіологічні, мовленнєві та соціальні аспекти. Саме тому рання діагностика розвитку немовляти не може розглядатися виключно в межах однієї професійної галузі.

Перший рік життя є критичним періодом формування нервової системи, сенсорних функцій, базової комунікації та емоційної взаємодії з дорослим. Вчасне виявлення навіть мінімальних відхилень дозволяє значно зменшити ризики подальших порушень розвитку.

Проблема ранньої діагностики розвитку дітей раннього віку є предметом дослідження представників різних галузей науки. У працях вітчизняних і зарубіжних науковців розкрито питання нейропсихологічного розвитку немовлят, становлення сенсомоторних функцій, формування ранньої комунікації та значення сімейного середовища у розвитку дитини.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>